

Landbrugsstyrelsen
Landbrugsstøtte – Geodata
Att. Mette Fischmann
Karen B. Knudsen
j.nr. 23-11-000019

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer på Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2024/2025 m.v.

Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer på høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2024/2025.

Generelle kommentarer

Målrettet regulering for 2024 er ændret markant i forhold til tidligere. Særligt er det problematisk, at der nu kan stilles krav om op til 44,2 procent efterafgrøder. Samtidig med kravet under målrettet kvælstofregulering skal en lang række andre krav og regler på markerne overholdes. Det betyder, at landbrugsbedrifterne samlet set kan få betydelige tab, blandt andet ved skift fra vinter- til vårsæd.

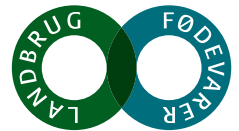
Dertil kommer, at det faglige grundlag for vandplanerne, og dermed også grundlaget for den målrettede regulering, netop er blevet gennemgået af et internationalt ekspertpanel. Ekspertpanelet påpeger, at miljømålet er sat for restriktivt i en række interkalibrerede vandområder, og dette må forventes at påvirke kvælstofreduktionskravene. På samme måde er der enkelte vandområder, hvor målet for ålegræssets udbredelse er større end vanddybden, og også her råder ekspertpanelet til en tilretning af miljømålet, og dermed potentielt også indsatskravet.

Påvirkningen af ændringerne må antages at gælde ikke kun i de pågældende vandområder, men også eventuelt i nærliggende områder, da der kan være foretaget kædeberegninger. Det er eksempelvis tilfældet med Isefjorden, hvor det er Kattegat nord for Sjælland, der bliver målsættende "indad" i Isefjorden.

For at undgå at sætte unødigt store krav om målrettet regulering for 2024, bør reguleringstrykket ikke øges fra 2023 til 2024 i de oplande, der er berørt af forkert fastsatte mål, førend indsatskravene er tilrettet på baggrund af rapporten fra det internationale ekspertpanel.

Med hensyn til den nye adskillelse mellem GLM7 og den målrettede regulering, mener Landbrug & Fødevarer, at den er helt nødvendig. De græsudlæg og efterafgrøder, der etableres efter hhv. majs og tidlige kartofler, bliver etableret med det formål at mindske kvælstofudvaskningen, og samtidig er de med til at sikre afgrøderotation. Formålene med hhv. GLM 7 (rotation for at bevare jordens potentiale) og de målrettede efterafgrøder (mindske kvælstofudvaskning) er vidt forskellige, og derfor burde det også være muligt at belønne landmanden for begge dele på samme tid.

Derfor mener Landbrug & Fødevarer, at denne nye begrænsning skal slettes helt fra bekendtgørelsen, og at Landbrugsstyrelsen bliver nødt til endnu en gang at undersøge muligheden for at undgå denne efter vores perspektiv helt unødige begrænsning og dobbeltregulering.

Kun hvis denne supplerende undersøgelse viser, at det er helt uundgåeligt at indføre denne regel, bør der kigges på, hvordan der kan indføres en administrativt meget enkel håndtering af den nye begrænsning.

Det fremgår af høringsbrevet, at kvælstofreducerende virkemidler bliver omfattet af reglerne om konditionalitet. Det fremgår imidlertid ikke af hverken høringsbrevet eller udkastet til bekendtgørelsen, hvad dette konkret betyder. Det er vigtigt, at der ikke kommer et særskilt konditionalitetskrav på målrettede efterafgrøder.

Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

Ad. §3, nr. 8 samt §24, stk. 2

Omregningsfaktorerne for kvotenedsættelse er ændret fra 93 kg N pr. ha til 110 kg kvælstof for virksomheder, der udbringer under 80 kg N i husdyrgødning pr. ha, og fra 150 kg N til 175 kg N kvælstof for virksomheder, der udbringer 80 kg N eller mere i husdyrgødning pr. ha.

Da der er tale om en væsentlig ændring til landmandens ulempe, bør der leveres en faglig redegørelse for den nye omregningsfaktor. De tilgængelige notater lever ikke helt op til dette, men det søges pt. løst bilateralt ved dialog med Foulum/DCA. Derfor blot en bemærkning om det her.

Ad. §5, stk. 1, 6)

I ansøgningsrunden 2023 var der forskellige problemer i forhold til automatisk fratræk af småbiotoper i de forskellige støtteordningerne i fællesskemaet. Det skal sikres, at Tast selv kan håndtere dette i 2024.

Ad. §9, stk. 3

"Den placering med tilknyttet virkemiddel, der er registreret i fællesskema 10. september 2024, er bindende for de tilsagnsbetingelser, der skal opfyldes".

Overordnet stiller Landbrugsstyrelsen krav om stedfast indberetning på markniveau med det korrekte virkemiddel i Fællesskemaet senest 10. september.

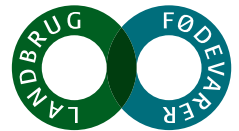
Der er imidlertid ikke givet nogen redegørelse for effekten af kravet om stedfasthed. Det er L&F's opfattelse, at kravet om stedfasthed har meget ringe påvirkning af effekten af de målrettede virkemidler. Derfor bør kravet udgå.

I kontrollen i efteråret 2023 har SEGES meldt om flere henvendelser omkring kontroller, hvor landbrugeren har byttet om på virkemiddel i to eller flere marker. Det målrettede tiltag er altså indberettet på den korrekte mark, men med et forkert virkemiddel. Det kunne f.eks. være, at mark 1 er anmeldt med "efterafgrøder" og mark 2 med "tidigt sået vintersæd", men i marken har landmanden byttet om på virkemidlerne.

I det nuværende kontrol set-up underkendes de etablerede tiltag i begge de ovenstående marker på trods af, at der er etableret virkemidler, der har effekt på kvælstofudvaskningen.

I 2024 stiger kravet til målrettede virkemidler drastisk på mange bedrifter, og dermed er risikoen for misforståelser i forhold til etablering af virkemidlerne i marken i forhold til anmeldt i Fællesskemaet større fremadrettet.

Det bør derfor fremadrettet være muligt ved en fysisk kontrol at få godkendt andre virkemidler end anmeldt i fællesskemaet, såfremt der er etableret virkemidler.

Ad. § 11, stk. 1, 5)

At græsudlæg/efterafgrøder, der anmeldes med afgrødekoder, der spiller ind under GLM7-kravet, ikke kan få tilskud under målrettet kvælstofregulering.

Landbrugsstyrelsen har mundtligt bekræftet over for SEGES, at arealer, der i Fællesskema 2024 anmeldes med f.eks. 218 Majs med græsudlæg, vil blive blokeret for at kunne anmeldes som frivillig målrettet efterafgrøde. Her skal man i stedet anmelden arealet med afgrødekode 216 Majs (for marker hvor der etableres græsudlæg i majs), eller alternativt kan ansøger anmelden marken under et evt. obligatorisk krav om målrettede efterafgrøder.

Dette medfører en meget tung og unødigt kompliceret arbejdsopgave for ansøger, og ansøgers konsulent:

- Det er svært at vurdere i det enkelte år hvilke marker med majs med græsudlæg, der har behov for at blive anmeldt med afgrødekode 218, for at bevare muligheden for at have majs på marken i mere end 3 år. Mange ønsker derfor, for en sikkerheds skyld, at anmelden marker med majs med græsudlæg med afgrødekode 218 – selvfølgelig under forudsætning af, at betingelserne for denne anmeldelse overholdes.
- Ovenstående medfører, at mange marker med afgrødekode 218 forventeligt skal anmeldes som obligatorisk efterafgrøde under målrettet kvælstofregulering i 2024 og frem. I 2023 blev ca. 130.000 ha anmeldt med afgrødekode 218 "majs med græsudlæg", og ca. 49.000 ha med afgrødekode 216 "majs". Anmeldelsen af obligatoriske efterafgrøder skal ske i GKEA i Tast selv, og kan først ske, når et evt. obligatorisk krav udmeldes af Landbrugsstyrelsen. Det obligatoriske krav udmeldtes typisk sidst i juni måned. Det vil sige, at arbejdsopgaven for anmeldelse af arealer under målrettet kvælstofregulering bliver en meget større arbejdsopgave, og dermed øget omkostning for landmanden, i 2024 og frem, da anmeldelsen ikke kan ske på samme tidspunkt (og i samme skema), i forbindelse med årets ansøgning ved indsendelse af fællesskemaet.

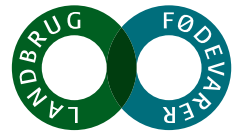
Ændringen vil forventeligt betyde at bedrifter med majs med græsudlæg samlet set i 2024 vil ansøge langt mindre areal i tilskudsrunder til målrettede efterafgrøder – det vil udefra set være et dårligt signal.

En anden og for ansøger langt mere smidig løsning kunne i stedet være:

Arealer, der anmeldes med afgrødekode 218 "Majs med græsudlæg" eller evt, afgrødekode 157 "Kartofler, spise – tidligt høstede med efterafgrøder", kan anmeldes som frivillige målrettede efterafgrøder, men uden at arealerne modtager tilskud. Det vil sige, at arealer anmeldt med afgrødekode 218 vil kunne opnå tilsagn til målrettede efterafgrøder, men uden tilskud.

Ad. §12, stk. 1, 4)

Det skal beskrives udførligt i vejledningen til ordningen, hvad det helt konkret betyder, at der ikke med "virkning for ansøgningsåret" må være tilsagn om pleje af græs- og naturarealer eller fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter. Der kan være tilfælde, hvor etablering for eksempel af mere permanente virkemidler kan ske efter nedpløjning af en efterafgrøde, og dette bør være muligt uden konsekvenser for landbrugeren.

Ad. §21 og §22

Kontrol samt nedsættelse af tilskud og sanktioner vil fra 2024 blive omfattet af bekendtgørelsen om kontrol og administrative sanktioner for visse tilskudsordninger under Den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik.

Det er her vigtigt, at kontrollen fortsat sker ved fysisk kontrol på bedriften, samt at en eventuel støttenedsættelse og sanktion ikke øges i forhold til tidligere.

Ad §27

I tilfælde af tekniske problemer med Tast Selv, bør der gives mulighed for at indgive ændringer og indberetninger på anden vis, alternativt udsætte fristen.

Med venlig hilsen

Marie Østergaard
Chefkonsulent

Vand & Natur

M +45 9397 4913
E mvan@lf.dk